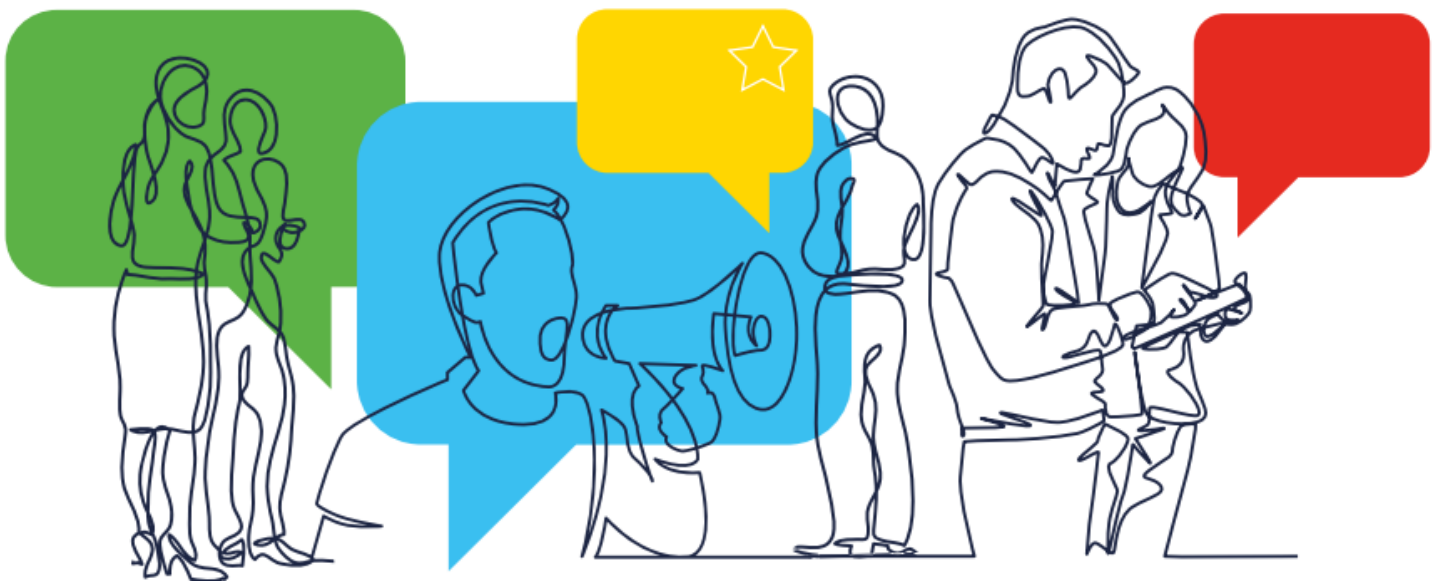

FORUM FOR DET EUROPÆISKE BORGERINITIATIV

Informationspakke om det europæiske
borgerinitiativ til
civilsamfundsorganisationer

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

Generel info om det europæiske borgerinitiativ

Det europæiske borgerinitiativ har siden 2012 gjort EU's borgere i stand til at sætte dagsordenen i EU. Initiativet gør det muligt for borgerne at udforme forslag om emner, som er vigtige for dem, og som hører under EU's kompetenceområde.

En gruppe på 7 EU-borgere fra 7 forskellige EU-lande kan foreslå EU-politikker i form af et europæisk borgerinitiativ. Når initiativet er registreret, kan andre EU-borgere skrive under på initiativet online via et onlineindsamlingssystem eller på papir.

Hvis initiativet indsamler 1 mio. gyldige underskrifter fra borgere fra mindst 7 EU-lande, skal Europa-Kommissionen undersøge det og beslutte, hvordan der skal følges op på initiativet.

Hvad gør det europæiske borgerinitiativ til et effektivt redskab for dig?

A. Det europæiske borgerinitiativ giver dig mulighed for at få indflydelse på EU's politiske beslutningsproces:

Det europæiske borgerinitiativ er et demokratisk instrument, der gør det muligt for EU's borgere at få føjet emner, der er vigtige for dem, til EU's dagsorden. Det er det første tværnationale instrument for deltagelsesdemokrati af sin art og udgør en vigtig bro mellem borgerne og EU-institutionerne.

Tidligere vellykkede initiativer har allerede sat deres præg på EU-retten, f.eks.:

- **Vand og sanitet er en menneskeret! Vand er et offentligt gode, ikke en råvare!**

Det blev lanceret i 2012 og var det første europæiske borgerinitiativ nogensinde, der indsamlede over en million underskrifter og blev formelt anerkendt af Europa-Kommissionen. Formålet med initiativet var at sikre adgang til drikkevand og sanitet for alle i EU og forhindre en liberalisering af vandforsyningen. Borgerinitiativet medførte stort offentligt pres og politisk mobilisering, og Kommissionen erkendte, at der er behov for handling.

Som et konkret resultat foreslog Kommissionen i 2018 en revision af EU's drikkevandsdirektiv for at forbedre kvaliteten af og adgangen til drikkevand, navnlig for marginaliserede og sårbare grupper.

- **Bevar dyremishandlingsfri kosmetik – Kæmp for et Europa uden dyreforsøg**

Dette initiativ fra 2022 ønskede at styrke EU's forbud mod dyreforsøg i forbindelse med kosmetik. Det ville også reformere kemikaliesikkerhedsreglerne og garantere en sikker og bæredygtig ramme for kemikalieforvaltning, der ikke er afhængig af dyreforsøg.

I 2023 foreslog Europa-Kommissionen fortsat at anvende og håndhæve forbuddet mod dyreforsøg, samtidig med at den også overvejede behovet for lovgivningsmæssige ændringer for at afklare grænsefladen mellem kosmetikforordningen og REACH-forordningen. Kommissionen ville også offentliggøre en køreplan med henblik på at erstatte dyreforsøg ved kemikaliesikkerhedsvurderinger senest i første kvartal af 2026.

- **Stop finning – stop handelen**

Dette initiativ fik 1 119 996 underskrifter i 27 EU-medlemslande og anmodede Kommissionen om at stoppe handelen med løse hajfiner i EU og forbyde import, eksport og transit.

I 2023 offentliggjorde Europa-Kommissionen sit svar og forpligtede sig til fra januar 2025 at overvåge handelen med hajprodukter for at finde ud af, hvilke hajarter der blev mest handlet med. Som opfølgning på sit tilsagn om at udvikle mere detaljerede EU-import- og eksportdata for at forbedre statistikkerne over handel med hajprodukter oprettede Kommissionen 13 nye toldkoder for hajer og finner heraf. Disse koder vil gøre det muligt at spore de mest handlede hajarter, herunder blåhaj og makohaj. Koderne trådte i kraft i januar 2025. Kommissionen har også gennemført offentlige høringer for at indhente dokumentation og foretage en konsekvensanalyse af et potentielt forbud mod handel med fjernede finner for at vurdere en række politiske foranstaltninger.

I mellemtiden vil EU håndhæve de eksisterende bestemmelser og fortsat stå i spidsen for den globale bevaringsindsats. Det omfatter at fremme internationale foranstaltninger til bevarelse og forvaltning af hajer og et verdensomspændende forbud mod finning af hajer.

Se flere eksempler på europæiske borgerinitiativer.

B. Det europæiske borgerinitiativ hjælper initiativtagerne med at skabe opmærksomhed om et emne:

Ved at lancere et europæisk borgerinitiativ kan du få dit emne behandlet på EU-niveau. Når dit initiativ er registreret, bliver du mere synlig og kan nå ud til EU-institutionerne, medierne, civilsamfundet og den brede offentlighed.

Ved at føre kampagne i flere medlemslande sætter du dagsordenen for den offentlige debat og generelle drøftelser i EU. Dit borgerinitiativ kan endda føre til ny lovgivning, og i mellemtiden får du en platform til at mobilisere tilhængere, skabe et fællesskab omkring din sag og sætte gang i debatten i flere lande.

Vellykkede kampagner som *End the Cage Age* og *Stop glyphosat* har vist, hvordan man som initiativtager kan skabe en fortælling, påvirke den offentlige mening og presse EU-institutionerne til at

reagere. Gennem et europæisk borgerinitiativ kan du føre din sag op på et højere niveau og få andre med i kampagnen.

Eksempler på vellykkede europæiske borgerinitiativer og deres gennemslagskraft i medlemslandene

I nogle medlemslande, f.eks. Ungarn, Malta og Letland, har europæiske borgerinitiativer haft stor succes. I Spanien, Tyskland og Italien har europæiske borgerinitiativer ofte nået tærskelværdierne for underskrifter. Det europæiske borgerinitiativ har bidraget til at hæve debatniveauet for de emner, der er taget op med disse initiativer.

Sådan iværksætter du et europæisk borgerinitiativ

Betingelser

Alle EU-borgere, der er gamle nok til at stemme ved EU-valg, kan iværksætte et europæisk borgerinitiativ. De eneste to krav er, at:

- initiativet skal iværksættes af 7 EU-borgere med bopæl i 7 forskellige EU-lande.
- initiativet skal handle om et emne, der falder ind under Kommissionens beføjelse til at fremsætte et forslag til retsakt, og det må ikke være utilstedeligt eller være i strid med EU's værdier.

Et europæisk borgerinitiativ kan indsendes på alle officielle EU-sprog.

TIP

I nogle medlemslande kan EU-borgere underskrive og iværksætte et europæisk borgerinitiativ, når de er fyldt 16 år. Disse medlemslande er i dag Belgien, Tyskland, Estland, Malta og Østrig, og i Grækenland er det 17 år.

Tidsplan og vigtigste trin

TRIN 1. Initiativgruppen udgøres af mindst 7 borgere fra 7 EU-lande, som kan stemme ved EU-valg. De definerer initiativets mål.

TRIN 2. Initiativtagerne indsender deres initiativ til Europa-Kommissionen med henblik på registrering.

Inden du kan begynde at indsamle underskrifter, skal Europa-Kommissionen registrere dit initiativ officielt. Sådan gør du:

- Først opretter du en initiativtagerkonto, som du kan bruge til at forvalte dit initiativ og kommunikere med Kommissionen gennem hele processen.
- Derefter indsender du dit initiativ til registrering og giver en kort beskrivelse af den foreslåede foranstaltning på et af de officielle EU-sprog sammen med relevante oplysninger som initiativets mål, oplysninger om din initiativtagergruppe, eventuelle modtagne midler og dokumentation.
- Dit initiativ skal opfylde visse retlige kriterier for at blive registreret. Det skal f.eks. henhøre under Kommissionens beføjelser til at foreslå lovgivning, det må ikke være utilstedeligt eller i strid med EU's værdier, og det skal opfylde formelle krav.

Bemærk, at **Europa-Kommissionen kun registrerer initiativer, der opfylder de retlige krav**. Den vurderer dit initiativ og svarer typisk inden for to måneder.

Hvis dit initiativ accepteres, vil det blive offentliggjort på det officielle website for det europæiske borgerinitiativ. Du har derefter op til **6 måneder** til at vælge datoen for, hvornår underskriftsindsamlingen skal begynde.

TRIN 3. Begynd at indsamle underskrifter!

Når dit initiativ er registreret, og du har valgt din startdato, **har du 12 måneder til at indsamle mindst 1 mio. gyldige underskrifter fra borgere fra mindst 7 EU-lande.**

For at være berettiget til at skrive under på et europæisk borgerinitiativ, skal man være:

- EU-borger, uanset hvor man bor
- Være gammel nok til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet, hvilket typisk er 18 år, men du kan godt underskrive som 16-årig i nogle lande som Belgien, Tyskland, Estland, Malta, Østrig og Finland og som 17-årig i Grækenland.

Du skal følge databeskyttelsesreglerne og bruge de officielle formularer til indsamling af underskrifter.

TRIN 4. De mindst én million underskrifter, du har indsamlet, skal indsendes til godkendelse hos de nationale myndigheder. Initiativtagerne har 3 måneder til at indsende underskrifterne til de kompetente myndigheder i hvert medlemsland.

Myndighederne har derefter yderligere 3 måneder til at kontrollere, hvilke støttetilkendegivelser der er gyldige.

TRIN 5. Initiativet og de attester, som de nationale myndigheder har udstedt i trin 4, indsendes til Europa-Kommissionen til behandling.

Initiativtagerne har 3 måneder til at indsende deres initiativ og attesterne til Europa-Kommissionen. Alt dette kan gøres via initiativtagerkontoen. Dette trin er afgørende for resten af tidsplanen.

TRIN 6. Få et svar.

- Europa-Kommissionen inviterer initiativtagergruppen til et møde, hvor de har mulighed for at præsentere deres europæiske borgerinitiativ:
 - inden for én måned efter indsendelsen (trin 5)
- Europa-Parlamentet inviterer initiativtagerne til en offentlig høring efterfulgt af en plenardebate, evt. med mulighed for at træffe en beslutning om emnet:
 - inden for 3 måneder efter indsendelsen (trin 5)
- Europa-Kommissionen giver sit detaljerede svar på initiativet i form af en formel meddelelse. Dette omfatter dens juridiske og politiske konklusioner, påtænkte foranstaltninger og grundene til at træffe eller undlade at træffe foranstaltninger:
 - inden for 6 måneder efter indsendelsen (trin 5) og efter den offentlige høring i Europa-Parlamentet.

De vigtigste udfordringer: typiske spørgsmål fra initiativtagerne

- *Hvordan finder jeg borgere i andre lande, der kan iværksætte et europæisk borgerinitiativ sammen med mig?*
- *Hvordan finder jeg borgere i andre lande, der kan skrive under på mit europæiske borgerinitiativ?*
- *Hvordan sammensætter jeg mit team?*
- *Hvordan skaffer jeg midler til et europæisk borgerinitiativ?*
- *Hvordan finansierer jeg mit europæiske borgerinitiativ?*

- *Hvilke kanaler kan jeg bruge til at nå ud til andre borgere?*

Du kan finde svar på disse spørgsmål i vores vejledende noter og på [forummet for det europæiske borgerinitiativ](#).

Sådan administrerer du et europæisk borgerinitiativ

For at lykkes med kampagnen har du brug for strategisk forberedelse, en god organisation og en fleksibel kommunikationsstrategi. Her kan du få tips til de forskellige trin i kampagnen.

1. Sørg for finansiering og forbered dig i god tid

Det er vigtigt at sørge for finansiering fra starten af til de indledende kampagneaktiviteter som at skabe websites, kortlægge partnere og udvikle kommunikationsværktøjer. Det giver et solidt grundlag inden den officielle lancering, så kampagnen hurtigt kan få støtte og fastholde momentum. Du kan finde flere oplysninger på vores side om, hvordan du indsamler og indberetter midler.

2. Giv alle i teamet en klar rolle

Et velstruktureret team med klart tildelte roller kan arbejde mere effektivt og ansvarligt. Tidligere kampagnearrangører har understreget, at det er vigtigt at afgrænse ansvarsområder som kommunikation, retlige anliggender og nationale kampagner, så I undgår dobbeltarbejde. På den måde kan de forskellige aspekter af kampagnen håndteres effektivt.

3. Skræddersy kampagnestrategier til lokale forhold

Det er vigtigt at tilpasse kampagnens budskaber og aktiviteter til det kulturelle og politiske landskab i hvert enkelt land. *My Voice, My Choice* viste, at en god forståelse af lokale sædvaner, kulturer og måder at kommunikere på klart bidrog til at øge engagementet og tiltroen blandt forskellige målgrupper.

4. Udnyt symbolske datoer og begivenheder

Ved at koble kampagnen til symbolske datoer kan du øge synligheden og offentlighedens interesse. For eksempel benyttede initiativet *Bevar dyremishandlingsfri kosmetik* den internationale kattedag til at skabe interesse blandt medierne og offentligheden. *Forbud mod omvendelsespraksis* indsamlede 700 000 underskrifter under Pride-ugen, hvilket viser, hvor vigtigt det er at koble kampagnen til relevante kulturelle begivenheder.

Det europæiske borgerinitiativs støttecenter

Forummet for det europæiske borgerinitiativ er en onlineplatform for samarbejde, som er tilgængelig på alle de officielle EU-sprog. Formålet er at tilbyde initiativtagere til europæiske borgerinitiativer og personer, der er interesserede i det europæiske borgerinitiativ, vejledning og oplysninger.

Støttecenteret er et centralt sted, hvor man kan få praktiske oplysninger og juridisk rådgivning, føre kampagner og diskutere emner vedrørende europæiske borgerinitiativer.

Platformen drives af European Citizen Action Service (ECAS), som er en nonprofitorganisation, der har kontrakt med Europa-Kommissionen.

Under afsnittet "Praktisk vejledning" på forummet for det europæiske borgerinitiativ kan du finde nyttige ressourcer, vejledninger, succeshistorier, optagelser af webinarer og andre oplysninger vedrørende det europæiske borgerinitiativ.

Under afsnittet "Spørg en ekspert" kan du finde gratis, skræddersyet vejledning vedrørende forskellige emner, herunder juridisk rådgivning (f.eks. om idéen hører under EU's retsområder), gode råd om kampagner, fundraising osv.

Initiativtagerne kan også henvende sig til de nationale kontaktpunkter (i de fleste lande findes de i den offentlige forvaltning).

Sådan kan du som borger støtte et europæisk borgerinitiativ

Du kan finde og skrive under på alle igangværende initiativer på websitet for det europæiske borgerinitiativ. Hvis du vil støtte et europæisk borgerinitiativ, kan du udfylde en støttetilkendegivelse enten online eller på papir.

Her kan du finde de seneste europæiske borgerinitiativer, som det i øjeblikket er muligt at skrive under på.

Sådan kan civilsamfundsorganisationer støtte europæiske borgerinitiativer

Organisationer kan støtte et europæisk borgerinitiativ på forskellige måder, f.eks. ved at tilslutte sig eller oprette en koalition af NGO'er i forbindelse med et europæisk borgerinitiativ. Ved at deltage i kampagneindsatsen øges borgerinitiativets faktiske rækkevidde. Du kan f.eks. deltage aktivt i fortalrarbejde, promovering, fællesskabsopbygning, deling af ekspertviden, udveksling af forskningsresultater, finansiel støtte og tiltag til indsamling af underskrifter samt ved at stille menneskelige ressourcer til rådighed.

Her er nogle måder, som civilsamfundsorganisationer kan bidrage på:

1. Opbyg og deltag i koalitioner

En grundlæggende strategi for at lykkes med kampagnen er at nå ud til NGO'er og potentielle partnere og opretholde stærke forbindelser med allierede organisationer. Initiativtagerne til *PsychedeliCare* indledte f.eks. deres kampagne med at skabe en græsrodsbevægelse sammen med partnerorganisationer på nationalt plan. Tilsvarende opbyggede *My Voice, My Choice* et netværk af over 250 støtteorganisationer ved at engagere grupper uden for den traditionelle sektor for reproduktiv sundhed og samarbejde med influencere på de sociale medier. De inddrog flere uventede sympatisører som skuespillere, musikgrupper og endda klatreforeninger. Med deres inklusive og kreative tilgang kunne de udbrede støtten, nå ud til forskellige målgrupper og øge kampagnernes synlighed og finansieringsmuligheder.

2. Skab opmærksomhed og mobiliser støtte

Brug dine netværk, arrangementer og platforme til at informere om initiativet og opfordre folk til at underskrive det og start en dialog med beslutningstagerne. Din etablerede troværdighed og adgang til målgrupper kan få fart i indsamlingen af underskrifter og øge offentlighedens engagement.

3. Skaf ressourcer

Støtten kan omfatte penge, personale, mødelokaler eller digitale værktøjer. Mange kampagner har stor nytte af bidrag i naturalier, der gør det muligt at mindske omkostningerne og nå bredere ud.

4. Sørg for fundraising og opbyg partnerskaber

Koalitioner og samarbejde bidrager til en effektiv fundraising. Det gælder ikke bare om at anmode om donationer eller sikre finansiel støtte. En dygtig fundraiser er en person, der kan skabe strategiske partnerskaber, give kampagnen synlighed og bidrage aktivt til at opbygge og administrere et fællesskab. I kan udvide finansieringsmulighederne ved at anvende EU's åbenhedsregister,

nationale gennemsigthedsportaler eller internationale finansieringsdatabaser, som kan bidrage til at finde frem til potentielle NGO-partnere, fonde og virksomhedssponsorer. Samarbejde med den offentlige sektor er en anden nyttig vej at gå, f.eks. partnerskaber med offentlige kontorer eller organisationer, der tidligere har givet penge til lignende borgerinitiativer. Du kan også søge EU-tilskud, f.eks. fra programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier. Virksomheder kan også være vigtige sponsorer. Initiativet *Bevar dyremishandlingsfri kosmetik* fik penge fra The Body Shop, Dove og Unilever, som til gengæld fik øget synlighed for deres varemærker og mulighed for at vise deres sociale ansvar.

Det europæiske borgerinitiativ "*End the Cage Age*" blev oprettet gennem et samarbejde mellem 170 civilsamfundsorganisationer i hele Europa. Hver af dem spillede en rolle i at sikre, at initiativet blev en succes. Her er nogle af organisationerne bag initiativet:

Din organisation kan også bruge borgerinitiativet til at kæmpe for din sag!

Yderligere henvisninger:

- Websitet for det europæiske borgerinitiativ:
 - Sådan fungerer initiativet
 - Sådan kommer du i gang
 - Databeskyttelse
- Websitet for forummet for det europæiske borgerinitiativ:
 - Praktisk vejledning
 - Sådan indsamler du underskrifter
 - Sådan forbereder du et borgerinitiativ
 - Sådan søger du efter partnere
 - Sådan skaffer du økonomisk støtte
 - Sådan fører du en kampagne
 - Spørg en ekspert, hvor du kan få gratis juridisk rådgivning og kampagnerådgivning
- Lokale kontakter: Nationale kontaktpunkter og ambassadører for det europæiske borgerinitiativ

Hold dig opdateret

- Abonnér på det månedlige nyhedsbrev (på engelsk og 23 andre sprog), så du kan holde dig orienteret om det europæiske borgerinitiativ: https://citizens-initiative.europa.eu/newsletter/subscribe_da
- [Bliv medlem af Facebookgruppen for det europæiske borgerinitiativ](#)